

Mamma Mu
och Kråkan

LEK-TEMAN FÖR FÖRSKOLAN

ELDEN ÄR LÖS!

Om eld, eldsvådor och brandkåren.
Om att bränna sig, om adventsljus och Lucia.

Av Jujja Wieslander
Bilder av Sven Nordqvist

ELDEN ÄR LÖS!

HÖGLÄSNING

Sankta Mucia (*ur Mamma Mu och Kråkan*)

Hej under jorden (*ur Lillebror och Nalle*)

SÅNGER

Brandbilen

Luciasånger

Sankta Mucia, musiga sia

Sanktaa Muucia

Sankta Mucia!

Eld och eldsvådor är dramatiska, spännande och viktiga samtalsämnen. Alla har någon gång känt på nåt för varmt och annat hettan och eldens kraft. Alla barn har hört förmaningar om eld och tändstickor. Ajaj, varmt. Ajaj farligt! Alltså måste det bearbetas. Om det bara blir ajaj och förbud är det risk för att barnen måste pröva och leka själva. Varför inte i kajan där ingen ser? Och så kan katastrofen vara ett faktum.

Barnen behöver få berätta om sina tankar och rädslor. Det också viktigt att vi vuxna får berätta om hur farligt det är med eld. Men det är bara genom att på något betryggande vis få känna på vad det vill säga, som man förstår det. Ingen vuxen som inte sett ett hus brinna kan heller förstå hur rasande snabb och destruktiv eldens kraft är.

Man kan besöka en brandstation. Många är positiva till sånt. Att se och få demonstrerat bilar, slangar, hjälmar, höra sirener och se riktiga brandmän, kan vara en höjdare för både barn och vuxna. Sen har man material för lek länge, länge. Hjälp till att fixa hjälmar, slangar, stegar, nåt att ding-donga på och låt barnen hålla på. Klaga sen bara inte på att väsnas; de ÄR ju brandbilar.

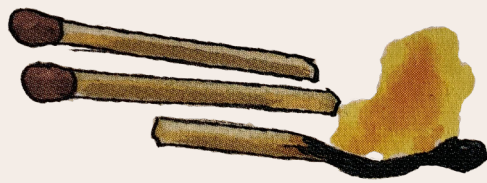

Att leka Luciatåg är ett annat, kanske stillsammare sätt att hantera elden. Förmodligen kan man inte ha levande eld i förskolans Luciatåg. Men man kan ordna så att några under betryggande former får tillfälle att tända ljus. Att dra eld på en tändsticka kräver absolut handlag. Först för att det ska bli eld, sen för att man inte ska bränna sig, inte ska släppa den av rädsla och sist för att man ska kunna blåsa ut den när man tänt ljuset. Sånt kräver träning och uppmuntran. Förresten - att leka Lucia mitt i sommaren med glitter och allt är rätt kul. Då kan man längta efter vintermörkret och prata om ljusen och adventsstjärnorna i fönstren. Och minnas en Luciasång.

På våren och hösten är det härligt att göra upp eld utomhus. Där kan man känna på hettan, få peta med en pinne, grilla korv, sitta runt elden och ha mysigt och samtidigt känna hur lätt det blir för varmt. Låt barnen samla bränsle, lära sig tända - och släcka. Det är när barnen aldrig får prova som de måste göra det i hemlighet. För barn lär sig på det kloka sättet, dvs att praktisera, iscensätta och gestalta.

Det finns så många faror som vi vill skydda barnen för. Kanske gör vi klokt i att ägna oss extra mycket åt de faror som faktiskt ÄR dödsfaror, som elden, trafiken, svaga isar och såna faror som det inte går att prova lite grann. Där måste vi på alla möjliga vis förklara och göra vad vi kan för att barnen ska förstå farorna. Elden är en verklig fascination och verklig fara. Elden och vattnet är grunden för vår överlevnad.

Något som man tidigt har fått reda på är så farligt och viktigt måste barnet självt efterforska. Det ligger i barnets natur. Att sitta still med händerna på ryggen är djupt onaturligt. Människans kunskap kommer ur hennes nyfikenhet.

Ett barn som får många förbud får många tillfällen att vara olydigt och att straffas för sin olydnad. Ett barn som får många tillfällen att förstå och öva får många tillfällen att bli duktigt och att få beröm. Så styr vi våra barns självkänsla.